

אשפה

כשעדי נתנאלי עדיין היה בחור צעיר, הוא הצליח לתכנת את האורגן שלו באופן ייחודי, ומאז הפך למומחה עולמי לקולות וצלילים | מוזיקאים מכל העולם נוהרים אליו ומבקשים שידייק להם את הצלילים | עכשיו הוא משתף בסיפור חייו: מצעיר שהקים לעצמו אולפן במחסן טחוב, דרך הפיתוחים הגדולים שהוביל, ועד לפרויקטים החדשניים ביותר בתכנות האורגנים | וכל זאת מבלי לוותר על קביעת עיתים לתורה מידי סדר בוקר | בשיר מזמור

חננאל שפירא

צילום: רפאל ברודו ועטרה שריקי

כב יוקרה עצר בפאתי שכונת גבעת שאול הירושלמית. בפנים ישבו מוזיקאי ישראלי מפורסם לצד מפיק מפורסם לא פחות. הן חיפשו נואשות את 'אולפני סינטי-מיוזיק'. המתינה להם שם פגישה משמעותית שאמורה להוביל לשיתוף פעולה ברמה בינלאומית. בקצה הרחוב חולף חרדי צעיר, ידיו אוחזות בשקיות מרשרשות עמוסות בקניות. האמרגן זינק אליו: "סלח לי, אולי אתה יודע איפה האולפנים של עדי נתנאל?" החרדי התחייך. "כן, חכו רגע. אני שם את השקיות בבית ומיד פותח לכם את האולפן".

אם תרצו, זה סודו של עדי נתנאל, האיש שבשני העשורים האחרונים קנה לעצמו שם של מומחה עולמי לקולות וצלילים. הוא עובד עם מוזיקאים וזמרים ענקים מכל העולם, אך לא מוותר על תפילות במניין ולימוד יומיומי. הוא קושר שיתופי פעולה עם חברות האלקטרוניקה היפניות המובילות, אך בעליהן יודעים שאפשר לשוחח איתן רק החל משעות הצהריים, שכן בבקרים הוא לומד תורה. וכן, גם כשהוא מורגן אירועים מוזיקאליים, חשוב לו שזה יקרה רק בסוף הזמן, "כדי שבחורי ישיבות לא ייפגעו".

"המשפט שהכי משמח אותי", הוא מספר ל'משפחה', "כשאנשים באים לאולפן ומתפללים: 'לא רואים עליך'". עכשיו הוא יושב באולפן המרווח, המעוצב עם חשיבה על כל פרט ופרט, משתיק כמה כפתורים ולוקח אותנו עשרים שנים לאחור, אל היום שבו החלום התחיל להתהוות.

תכנות של צלילים

"אני מגיע ממשפחה מיוחדת", פותח נתנאל. "אבא שלי הוא יוסי נתנאל, בוגר האקדמיה למוזיקה, שם הוא למד לפני שחזר בתשובה. עד היום הוא נחשב לפסנתרן, נגן גיטרה בס ומתופף מעולה. כבר כילד נקשרתי מאוד לעולם המוזיקה. הייתי מצטרף לאבא לכל חזרה שהוא היה עושה עם התזמורת, יושב בשקט בפניות החדר וצופה בו ובחבריו כשהם מנגנים. כך הכרתי לראשונה את עולם המוזיקה ולמדתי מו תפקידו של כל כלי בתזמורת. תמיד ידעתי שאהיה מוזיקאי, זה היה שקוף וברור".

בגיל שמונה הוא התחיל לנגן לראשונה ובגיל 14 כבר לא עזב את הקלידים. "יחד עם הנגינה", מספר נתנאל, "התחברתי מאוד לאולפן ולהקלטות. הטכנולוגיה שמאחורי הצלילים עניינה אותי לא פחות מהצלילים עצמם. תמיד חלמתי על הרגע שבו אוכל להכניס את הנשמה שלי אל

תוך הייצור של הצלילים ולתכנת אותם במו ידיי".

בשנת תשס"ה (2005) אירע מה שהוא מכנה 'מהפכה בעולם האורגנים'. "עד אז, כל הנגנים היו משתמשים פחות או יותר באותם צלילים", הוא מסביר. "כלומר, הנגן קנה אורגן ובסופו של דבר השתמש בצלילים שתוכנתו לתוך הקלידים. אם למשל היפנים בחרו לשתול באורגן מקצבים או צלילים בסגנון גיטרה של חר"ל, אז הנגנים החסידיים נאלצו לנגן עם זה את המוזיקה שלהם. מי שזוכר את החתונות של לפני עשרים שנה, זוכר בוודאי שתמיד אמרו שגם כשהאורגן משמיע תופים הוא עדיין נשמע סוג של אורגנית. הסיבה לכך היא, שהתופים המתוכנתים ושאר הכלים לא באמת התאימו למוזיקה החסידית שהורגלו לשמוע בהפקות והדיסקים.

"אני תמיד השתעשעתי בחלום שיבוא יום שבו יפתחו את האופציה לתכנת את האורגנים, ואז אפרוץ את הגבולות ואוכל לבחור בעצמי אלו קלידים יהיו לי באורגן ואשתול בהם את האיכויות הכי גבוהות

בימים בהם הלכתי לישון כמעט בזריחה, הייתי קם לתפילה בישיבה.

"אגב, עד היום יש לי קלסרים על גבי קלסרים מלאים בסיכומים של השיעורים שנלמדו בישיבה. אני מראה אותם לילדים שלי ומתרגש בכל פעם מחדש לראות את התאריכים לאורך כל השנה, מבלי שיש אפילו שיעור אחד שלא סוכם". "גם בנגינה היה לי כושר התמדה גדול - הייתי מסוגל להחליט שאני מנגן יצירה מסוימת בסגנון בס, מה שאומר נגינת מלודיה חופשית ביד ימין וביד שמאל מהלכי בס שונים לגמרי, מבלי להתבלבל בנגינה בכלל. הייתי פוקד על עצמי לא לקום מהכיסא, עד שאני לא מבצע זאת על הצד הטוב ביותר. לפעמים התאמנתי עד שלוש וחצי בלילה, ורק אז חזרתי לישיבה. למעשה, כל הנגינה שלי כיום מבוססת על האימונים שעשיתי בעבר, זה מה שהכשיר אותי".

יותר חכם מ'מאהה'

הוא חוזר אל הרעיון היצירתי שלו. אורגן מתוכנת. "ידעתי שכדי לתכנת את האורגן

הייתי פוקד על עצמי לא לקום מהכיסא, עד שאני לא מבצע זאת על הצד הטוב ביותר. לפעמים התאמנתי עד שלוש וחצי בלילה ורק אז חזרתי לישיבה. למעשה, כל הנגינה שלי כיום מבוססת על האימונים שעשיתי בעבר

מגבעת שאול לאולפנים הגדולים בעולם. בדגימת כלי נגיפה עם עצן עין הבה הנשף הבכיר בארץ

משפחה

גם בשירים שלו יש נגיעות מדגימות הסאונד האלה". אברהם פריד בביקור באולפן

מההקלטות ומהתכנות שלהן אל תוך קלידי האורגן, האורגן שלי הפך למקצועי מדרגה ראשונה, נותר לי רק לצפות ליום שאתחתן ושאוכל לאחריו להתחיל לנגן בחתונות".

אלא שאז התרחשה תפנית שלא נלקחה בחשבון. "באחד הימים התקשר אלי עמירן דביר, שכבר אז היה מוזיקאי מוכר מאוד. הוא ניגש ישירות לעניין ואמר לי: 'גוונה לאוזני שמועה שבנית אורגן מיוחד במינו, ואני מתעניין בו'. ואז הוא סיפר לי, שלמרות שהתזמורת שלו נחשבת לאחת התזמורות המובילות בתחום, הוא מרגיש שבכל פעם כשהוא שר עם כלים נוספים מתקבלת מוזיקה מדהימה, אך כשהוא מנגן עם האורגן בלבד, יש סוג של נפילה בסאונד.

"אומני הזמר שהוא עבד איתם היו מתלוננים על כך, שכאשר יש רק אורגן הם מרגישים קצת קטנים. ואז סיפר לו מישהו על בחור בשם עדי נתנאל שפיתח אורגן מעניין, ששווה להכיר ולבדוק. הדבר המשעשע היה, שעמירן דביר אפילו לא שמע את האורגן שלי. הוא פשוט האמין ברעיון מהרגע הראשון וביקש לקנות ממני את האורגן".

זה נשמע הצעה מפתה מאוד לבחור צעיר. הסכמת?

"ברור שלא. הסברתי לעמירן שפיתחתי את האורגן עבור עצמי ואני תולה בו את כל העתיד המקצועי שלי כנגן חתונות, אך אז הוא אמר לי: 'גם אם תנגן בהרבה אירועים בחייך, עדיין תחזור מכל הופעה עם 2,000-1,000 שקלים. אבל אני אקח אותך שלב קדימה: במקום לנגן בחתונות, תפתח עסק ותהפוך להיות מעין חברה מתכנתת שבונה אורגנים. אתה תהיה זה שמפתח את הצלילים ותציע את מכירת התוכנה כמו סוג של סטארט-אפ'. הוא סיים את הרעיון במילים האלו: 'אם אתה הולך איתי יד ביד, אני מבטיח לך שלא יהיה נגן יהודי בכל רחבי הגלובוס שלא יכיר את השם עדי נתנאל'".

דביר הבטיח וקיים בגדול. "בעקבות השיחה הזו נפגשנו", מספר נתנאל. "הוא תרם לי רבות מהידע המקצועי שלו ואני תרמתי לו את השמיעה המוזיקלית שלי. בסופו של דבר הצלחתי לפתח בשבילו אורגן מושלם, ברמה גבוהה ביותר, והוא היה הלקוח הראשון שלי. אחריו הגיע נגן נוסף שהיו לו בקשות אחרות, ואז הגיעו אליי הזמנות מחו"ל. היה נגן מאנגליה שפנה אליי ונגן אחר מדרום אמריקה. היו גם מצרפת וממוסקבה. כולם רצו שאתכנת את הצלילים לתוך האורגנים שלהם. לאחר מכן נכנסתי לשוק בניו יורק וגיליתי עולם שלם, כשאני מתחיל להבין שהמוזיקה לא מתחילה ומסתיימת

בגולות הארץ, אלא היא חובקת עולם".
**אבל בכל מקום התעניינו בוודאי בסגנון
אחר. איך אפשר להציע פיתוח זהה
לכולם?**

"זה בדיוק העניין, שלא הצעתי מוצר
זהה. אומנם פיתחתי מוצר סגור, אך
בסופו של דבר, כל אחד שרכש אותו
ביקש לעשות שינויים בהתאם למה
שהוא אוהב ומתאים לצרכים שלו. יש
כאלו שהעדיפו תופים שמנים ומלאים
שמתאימים למוזיקה החסידית, ויש שרצו
תופים מתכתיים או אלקטרוניים, יש שרצו
שהגיטרה תהיה דומיננטית ויש שביקשו
דווקא את הקלאסי, עם יותר ליווי של
פסנתרים וכינורות. הכל תלוי בסגנון
המוזיקה שלהם ולמה שהיא מיועדת".
ככל שהביקוש הלך וגבר, כך התפתח
אצל נתנאלי רעב בלתי נגמר להקליט
עוד ועוד כלים, כדי להשיג צלילים יותר
ויותר מיוחדים. "הרגשתי שאני מתחיל
להתמכר למשהו טוב, חיובי ויפה", הוא
מסביר. "כך ניסיתי ללמוד שיטות הקלטה
חדשות וליצור קשר עם עוד נגנים
שיצטרפו לפרויקט שלי ואוכל להקליט
אותם כשהם מנגנים. מכיוון שבאותם
ימים עבדתי עם מוזיקאים רבים מחו"ל,
הוזמנתי לבוא ללמוד אצלם שיטות
הקלטה שלא הוכרו בארץ, וכך נחשפתי
לאולפנים גדולים ולשיטות חדשניות, ועל
הדרך גם למדתי טיפים שונים שעבורי הם
היו עולם ומלואו, כמו למשל המרחק בין
הכלים למיקרופונים, או הדרך להקליט
אצבעות שמנגנות על המיתרים ועוד. כך
התמקצתי מיום והעסק התפתח
וגדל".

אסתטיקה של סאונד

חצי שנה לאחר שהשיק לראשונה את
הפיתוח, התחתן נתנאלי והקים את ביתו.
"בתחילה עבדתי באולפן שהקמתי בביתם
של הוריי", הוא מספר, "אך לאחר זמן קצר
העברתי את האולפן לביתי הפרטי וכך
הגשמת שני חלומות – גם אולפן פרטי
בתוך הבית, וגם אולפן דקורטיבי שמעוצב
בסגנון מיוחד מאוד. זה המקום לציון,
שבנוסף לתחביב המוזיקה היה לי תמיד
גם תחביב נוסף – תכנון ועיצוב.
"כשביקרתי באולפנים באר"ב, שמתי לב
שהם מקפידים תמיד על יופי ואסתטיקה.
אלו דברים שדיברו אליי מאוד. באותם
ימים הגיעו לארץ נורות לד מיוחדות
והצלחתי ליצור באמצעותן משהי
תאורה מרהיבים וגוון מיוחד במינו. כך
הפך האולפן שלי להיות המילה האחרונה
בתחום העיצוב והאיכות, ממש חלום של
כל בעל מקצוע".
באותם ימים הוא לא השקיע רק בפיתוח

חימום קולי. האולפן בערב סוכות, התקופה בה המוזיקאים מגיעים לכוון את הקולות

הצלילים, אלא עבד על כל פרויקט
שהציעו לו – החל מפרויקטים קטנים
של הקלטת נערי בר מצווה ועד לליווי
לזמרים הבולטים ביותר. "לא סירבתי
לשום הצעה, כי ידעתי שהכסף כולו
עובר לקופת החלומות שלי, שתאפשר
לי למקצע עוד יותר את האורגנים, שהם
פרויקט חיי. כך עבדתי במשך חמש שנים
עד שהגעתי למצב שבו הרגשתי שקשה לי
לעמוד בעומס".

הוא הבין שיהיה עליו לוותר על משהו,
אך לא הצליח להחליט על מה. "באותו
זמן נפגשתי עם חבר טוב שהיה שותף
בהקמת חברות ידועות, וכששיתפתי אותו
בבעיה שלי, הוא הציע לי לא לוותר על
כלום, אלא לקחת צוות עובדים שיקחו על
עצמם חלק מהמשימות".

כאן חווה נתנאלי רגע נוסף של
התפתחות, כשהוא פתח אולפן נוסף,
שאותו הוא כינה 'סטודיו B'. מאותו
רגע הוא גילה שהעבודה לא רק הופכת
ליעיולה יותר, אלא שהוא גם מתחיל לקבל
הרבה יותר הזמנות. בין היתר הייתי חלק
מתוכנית 'הקלידינים' – תוכנית תחרותית

זה הפך להיות מבוקש מאוד, ומצאתי את
עצמי מקבל עוד ועוד פניות מאומנים
בולטים וגופים מובילים.
"כיום יש לי שני אולפנים המיועדים
להקלטה ועוד אחד לצילום והפקות
על מסך ירוק, כולם מחוברים ביניהם
ועובדים במשותף, יחד עם צוות שאני
מעסיק במקום. ההנאה הגדולה שלי
הייתה מכך שלא ויתרתי על כלום,
ובמקביל להתפתחות הגדולה בהקלטות
גם המשכתי לפתח את סט התכנות
שהצעתי לאורגנים".

במקום פילהרמונית שלמה

**אז איך מתבצעת העבודה בפועל, איך
אתה מצליח לתכנת את הצלילים אל תוך
האורגנים?**

"אני פועל אחרת מכפי שפועלים יצרני
האורגנים. בעוד שהם מפתחים את
המוזיקה באורגן באמצעות הקלטה של
צלילים אלקטרוניים מתוך המחשב, אני
מקליט נגנים אמיתיים שמגיעים לשם כך
במיוחד לאולפן שלי. אני מושיב אותם
עם כלי הנגינה שלהם, וכשהם מנגנים, אני

אשמה

בעוד שיצרני האורגנים מפתחים את המוזיקה באורגן באמצעות הקלטה של
צלילים אלקטרוניים מתוך המחשב, אני מקליט נגנים אמיתיים שמגיעים לשם
כך במיוחד לאולפן שלי. אני מושיב אותם עם כלי הנגינה שלהם, וכשהם
מנגנים, אני דוגם כל תו ותו ומכניס אל תוך הקלידים של האורגן

הלוחש לקלידים

אוזן רגישה. נתנאלי באולפן

שבה חיפשנו את הקלידן הבא במוזיקה
היהודית. התוכנית ייצרה תהודה אדירה,
ואישית ידוע לי על רבים שהתחילו לנגן
ממש בזכותה. לא דווקא כמקצוע, אלא
פשוט כדי לבטא את עצמם באמצעות
הקלידים".

אחד הזינוקים הגדולים של האולפן
אירע דווקא בתקופת הקורונה. "נגנים
רבים שניגנו עד אז רק כחלק מתזמורת,
התחילו לנגן בגלל המצב ביחידות, ואז
נוצר ביקוש גדול לאורגן שישמיע את כל
הכלים באופן כמה שיותר קרוב לצלילים
המקוריים שלהם. הם הגיעו אליי וביקשו
לתכנת את האורגנים שלהם עם הצלילים
החדשניים, אך בסופו של דבר היו כל כך
מרוצים, עד שהמשיכו לנגן ביחידות גם
בהמשך.

"בתקופת הקורונה גם קרה דבר נוסף –
מוזיקאים וזמרים חיפשו מקום שיוכלו
להצטלם בו כשהם מנגנים ושרים
בקליפים, היו גם גופי מוזיקה שביקשו
להעביר שידורי זום דרך המחשב. כך
הקמתי את חדר אולפן נוסף, שבו יכולים
לא רק לשיר, אלא גם להתארך ולהצטלם.

דוגם כל תו ותו ומכניס אל תוך הקלידים
של האורגן. זו עבודת נמלים ממש, כי
למשל כשאני דוגם תופים שאני יושב עם
הנגן ומסכם איתו באיזה סט תופים הוא
ישתמש, כי יש עשרות סוגים ולא כולם
מצלילים היטב להקלטה.

"לפעמים אני מקליט אפילו 17 סוגים
של סנרים של תופים באמצעות 12
מיקרופונים, כשהמטרה היא לדמות כאילו
הנגן מכה בסנר וכל המערכת עובדת, ויש
עוד עשרות פרטים קטנים שאני צריך
לשים לב אליהם, כדי שבסופו של דבר
כשאלחץ על הקלידים, זה יישמע כמו
ששומעים בהפקה אמיתית. כך אני עובד
עם כל כלי וכלי, כדי שיישמע כמה שיותר
מקורי ואיכותי. זו עבודה מאוד מורכבת".

**בסופו של דבר, אתה תצליח להבדיל בין
תזמורת אמיתית לאורגנים שלך?**

"באופן אישי אני מסוגל להבדיל, כי האוזן
שלי באמת רגישה מאוד, אבל הדקויות
הן מאוד קטנות ולפעמים אפילו אני
אהיה עלול לטעות בכלים מסוימים.
כמובן שאנשים שלא מתעסקים בתחום
לא ישמעו שום הבדל. שמעתי לא פעם

ולא פעמיים מאנשים שסיפרו לי, שהגיעו
לאירוע וכשהיו בחוץ היו בטוחים שיש
תזמורת עם כלים רבים, ורק כשנכנסו
ראו שזה קלידן שהשתמש באורגן מהסט
שלי".

**ובכל זאת, לפי מה שאתה אומר אין
תחליף למוזיקה אמיתית...**

"נכון, אבל יש כל כך הרבה מקרים שבהם
לא מתאפשר לאנשים להביא תזמורת
שלמה, לפעמים בגלל שיקולי תקציב,
כי תזמורת יכולה לגבות אפילו 20,000
שקלים יחד עם זמר, בזמן שכשמזמינים
אורגן לבד, ניתן לסיים ב-6,000 שקלים.

יש גם שנוהגים בירושלים להשתמש
רק בכלי נגינה אחד, אבל ממש חשוב
להם שתישמע תזמורת אמיתית, ואז הם
מביאים אורגן מהסט שאני מפתח.

"יש גם קהל נוסף שמשמש בזה, אלו
זמרים שרוצים מאוד לפרסם סינגלים
שונים, אך יודעים שכיום אין קהל
שישקיע כסף וישלם תמורת הדיסקים
שלהם. אז הם יוצרים לעצמם שיר
שמלווה בניגון באורגן שאף פעם לא יהיה
יקר כמו כלים אמיתיים, אבל זה יישמע
כמו מיני תזמורת של כלים אמיתיים. וכן,
יש גם מקרים בהם אולי יש תקציבים,

אך הביצוע עם הכלים האמיתיים מאוד
מורכב ומסובך. כך למשל היה כשעבדתי
לאברהם פריד על שיר, שבו היו אמורים
להשתלב 12 כינורות. לא הייתה לנו
אפשרות להביא לאולפן 12 כנרים שונים,
לכן השתמשנו בצלילי האורגן, והתוצאה
הייתה יפהפייה".

על במה אחת

כיום, אחרי כל כך הרבה שנים של עיסוק
בתחום, נמצאים הפיתוחים של נתנאלי
כמעט בכל נקודה על הגלובוס. "כעת
בחנוכה ידוע לי שמשתמשים באורגנים
האלו בפעילויות של חב"ד בדרום
אמריקה, בצרפת, בגרמניה, בתאילנד
ובמקומות נוספים. מנגנים בהם באירועים
ובחגיגות וזה מעניק לי הרבה נחת ושמחה
יהודית.

"להבדיל, היו לי במשך השנים גם הזמנות
מכאלו שאינם יהודים. לפני כמה שנים
יצרו איתי קשר כמה טורקים שביקשו
לעשות שיתוף פעולה בגרסאות מעניינות.
כששאלתי איך הם שמעו עליי, הם סיפרו
שראו קליפ שבו אני והמוזיקאי דוד
ביתן מנגנים בשיר טורקי, עם אקורדים
מעניינים וביצוע מושקע. זה היה כל
כך משעשע, כי כלל לא העלינו בדעתנו
באותו זמן שהקליפ הזה יגיע לעם
הטורקי האמיתי. השיא היה, כשנכנסתי
לתחנת דלק בכניסה לירושלים והמתדלק
הערבי זיהה אותי ואמר שבכפר שלהם הם

מתענגים על הקליפ הטורקי שעשינו. "בכלל, מגיעים אלינו זמרים ונגנים מכל הקהלים, חלקם דתיים וחלקם שאינם כאלו. מבחינתי זוהי הזדמנות מדהימה לקידוש השם, כשאני מבהיר לכולם שאפשר לפגוש אותי רק בשעות הצהריים, כי בבקרים אני לומד תורה. ברוך השם שהצלחתי גם ללמוד לרבנות ולקבל שתי תעודות 'יורה יורה', סיימתי גם מסכתות רבות וכן את 'סדר מועד' בש"ס ועל כך גאוותי האמיתית".

ומה אבא שלך המוזיקאי אומר על כך?
"מכיוון שאבא שלי הוא בוגר אקדמיה ומאוד מלומד, היה לו קשה להתחבר לרעיונות המהפכניים שלי. כשהצגתי אותם בתחילה, הוא שאל כל הזמן: 'למה להכניס את הניטרה והתופים לתוך אורגן, במקום לשבת וללמוד הרמוניות ותזמור ברמה גבוהה?' אבל הרגשתי שגיליתי משהו מדהים וקסום, אז המשכתי בפיתוחים שלי. האמת היא, שאבא די דאג לעתיד המקצועי שלי. הרגע הראשון שבו הוא התחיל להסתכל על הנגינה שלי בצורה קצת שונה היה, כשהוא השתתף לראשונה באירוע שארגנתי. הוא ראה מוזיקאים מוכרים מאוד שמנגנים על ומתאחדים סביב הרעיון וגם מנגנים על האורגן שפיתחתי. רק אז הוא התחיל להבין שיצרתי משהו חדש שעד אז לא הייה קיים".

כשנתנאלי מדבר על אירוע הוא מתכוון לאירוע 'שלושה אורגנים על במה אחת', שאותו הוא יוזם מדי כמה שנים. "הרעיון נולד מן, ששמתי לב שבין המוזיקאים מתעוררים תמיד ויכוחים אינסופיים, בהם דנים בשאלה 'איזה אורגן נשמע הכי טוב'. תמיד יש בנושאים האלו חילוקי דעות. כל נגן מעדיף חברה אחרת ויש דעות לכאן ולכאן. באחד הימים עלה בדעתי רעיון מבריק - לארגן אירוע ראשון מסוגו בארץ שמיועד למוזיקאים בלבד או לאנשים שמשוגעים לדבר ונערך באולם ייחודי שבנוי כמו אולפן מבחינת רמת האקוסטיקה שבו. זהו אולם 'גולה' בפתח תקווה.

"באירועים אנו מציגים על הבמה שלושה אורגנים, כולם מתוכנתים על ידי ומכילים פיתוחים וחומרים שלי, וכל הצופים יכולים לשמוע כל אחד מהאורגנים, להשוות ולראות הכל באופן חי ומוחשי. אחר כך הם גם מוזמנים להתנסות בעצמם על הקלידים, כך שהם יכולים לדעת באופן ודאי ביותר למה הם מתחברים ומה הם אוהבים. האירועים האלו קוצרים בכל פעם מחדש הצלחה אדירה. אגב, את חילוקי הדעות הם דווקא לא פותרים, שכן הנגנים אף פעם לא מגיעים לעמק

השווה לגבי האורגן המוביל, אבל זה יוצר תמונה אחידה לגבי ההבדלים ביניהם". באירועים הללו הוא מתרגש בכל פעם לגלות עד כמה המוזיקאים הענקיים רוצים להרגיש שותפים. "כך קרה שבאחד האירועים אירחתי את ברק בן צור, שהוא אחד המתופפים הוותיקים ביותר בתחום, וידוע כמי שליווה בעבר את הזמרים

כאן הכל התחיל. באולפן הראשון שאולתר במרפסת סגורה בשנת תשס"ב

"אגב, בכלל ערב שאני לומד בו פעמיים בשבוע, אני יושב בין קבוצת אברכים, כשיחד איתנו לומד בקביעות ובהתמדה גם הזמר אהרן רזאל. שנינו לומדים שם באופן קבוע במשך כמה שעות פעמיים בשבוע, ומרגישים סיפוק כל כך גדול דווקא מכך שזה לא כולל אמנים, אלא כולל אברכים לכל דבר. זה בדיוק העניין - גם כשאתה נמצא עמוק במוזיקה, לא לאבד את הראש. זה לא תמיד קל, אבל זה הסיפוק הגדול ביותר".

חלום של מרכז

אנחנו עומדים לקראת סיום השיחה, ונתנאלי נעמד כדי לעשות לנו סיור קצר בחדרי האולפן, בחלקם יושבים טכנאים שעובדים איתו על הפיתוחים המיוחדים. מוזיקה נעימה נשמעת מכל מקום. היינו שמחים להישאר עוד ועוד, אך השעה מאוחרת ויש להזדרז להדלקת נרות חנוכה.

רגע לפני היציאה אני שואל אותו בסקרנות: **אחרי כל כך הרבה שנים של**

אשפה

הלוואה לקלידים

עיסוק במוזיקה, אתה יכול לנגן סתם כך, בשביל הכיף?
"האמת היא, שבאירועים משפחתיים אני בדרך כלל נמנע מלנגן", הוא מודה. "אני לא רוצה לערבב בין עבודה למשפחה ומסתייג מלהראות את כישורי בפני המשפחה המורחבת. בביתי הפרטי זה אחרת. יש לי מנהג אחרי הדלקת נרות חנוכה להתיישב על יד הפסנתר ולנגן במשך חצי שעה, כשכולם רוקדים מסביבי".

ומה שאיפה שלך להמשך?
"כפי שכבר ראית, אני אדם שקשה לו לנוח. כיום החלום הגדול ביותר שלי הוא להקים מרכז פיתוח ענק שיעבוד עם החברות הגדולות בעולם בתחום הפיתוח. אני שואף לא רק לתכנת את האורגנים שמגיעים אליי, אלא להיות שותף של החברות הגדולות ביותר, והשאיפה הגדולה באמת היא להישאר בסופו של דבר יהודי טוב שמקפיד על כל דבר, ששום דבר לא יבוא על חשבון הרוחניות שלי. אני מאמין שבעזרת השם זה בהחלט אפשרי". ■

המוכרים וביניהם אברהם פריד. הוא בא לתופף אצלנו, ובזמן שאנחנו ניגנו באורגן את התופים, הוא תופף בכלי אמיתי, והיה מדהים לשמוע את השילוב בין שני הכלים.

"כשהיינו לפני אירוע נוסף, הגיע לאולפן שלי במקרה ישי ריבו לצורך הקלטה מסוימת, וראה שהאולפן מלא בסקסופונים. הוא שאל מה אני מתכנן וסיפרתי לו על אירוע 'שלושה אורגנים על במה אחת'. הוא כל כך התפעל והודיע שהוא רוצה לקחת חלק באירוע, אלא שאז התברר לו שהוא תפוס באותו יום. ריבו לא ויתר, הוא התקשר למנכ"ל האולם, ביקש להזיז את התאריך ולבסוף הפתיע את כולנו כשהגיע לאירוע וביצע כמה שירים שלו, כאשר במקום לנגן בפסנתר אמיתי, אנחנו מלווים אותו בפסנתר כנף שדגמנו. זו הייתה חוויה מדהימה ומיוחדת מאוד לכל מי שמבין במוזיקה. החלטתי לקיים את האירוע דווקא בשבוע האחרון של זמן חורף, כי חשוב לי מאוד שזה לא יפגע חלילה בלימוד שלי".